

Program studiów**Część A) programu studiów****Efekty uczenia się**

Wydział prowadzący studia:		Wydział Sztuk Pięknych
Kierunek na którym są prowadzone studia:		historia sztuki
Poziom studiów		studia drugiego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		poziom 7
Profil studiów:		ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:		magister
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:		Dyscyplina: nauki o sztuce (100%) Dyscyplina wiodąca: nauki o sztuce
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	
WIEDZA		
K_W01	ma ugruntowaną wiedzę z zakresu nauk o sztuce, zwłaszcza z historii sztuki, bądź krytyki artystycznej, pogłębioną w ramach wybranej ścieżki specjalnościowej (w przynajmniej jednej epoce historycznej, bądź zagadnieniach związanych z krytyką artystyczną).	
K_W02	rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy wydarzeniami i zjawiskami artystycznymi w różnych okresach przeszłości i w czasach obecnych. Ma świadomość złożoności i ewolucji w czasie języka i metod opisujących owe zjawiska i zdarzenia. Ma świadomość zróżnicowania form artystycznej ekspresji i osadzenia sztuki w kontekście cywilizacyjnych zmian.	
K_W03	ma poszerzoną wiedzę na temat formowania się oraz dorobku historii sztuki i rozróżnia ich główne nurty (ikonologia, formalizm, socjologiczna historia sztuki, feminizm, psychologia sztuki, antropologia obrazu, filozofia obrazu, hermeneutyki historyczno-artystyczne, neurohistoria sztuki). Zna na poziomie zaawansowanym kierunki rozwoju badań nad sztuką, wiodące ośrodki badawcze w kraju i na świecie oraz ich osiągnięcia metodologiczne. W sposób szczegółowy opanował aparat badawczy związany przynajmniej z jednym z nich.	
K_W04	ma poszerzoną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz dynamice rozwojowej nauk o sztuce (zwłaszcza historii sztuki i krytyki artystycznej) oraz o rygorach pisania pracy naukowej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności naukowej i profesjonalnej a także integrować z metodami innych dyscyplin.	
K_W05	definiuje i objaśnia pozycję oraz znaczenie nauk o sztuce, a w szczególności historii sztuki w obszarze nauk humanistycznych i społecznych; rozumie cele prowadzenia badań w tej ostatniej dziedzinie.	
K_W06	rozumie powiązania interdyscyplinarne historii sztuki i nauk jej pokrewnych z innymi naukami i obszarami nauk. Ma ogólną wiedzę na temat stosowania metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka i krytyka sztuki, w tym filozofii, językoznawstwa, historii literatury, socjologii, psychologii, antropologii, filmoznawstwa, religioznawstwa, teologii, paleografii.	
K_W07	ma poszerzoną wiedzę z zakresu formowania się i przeobrażeń myśli o sztuce, gustu i norm estetycznych w perspektywie czasowej, historii kolekcji i instytucji muzealnych, historii wystawiennictwa, piśmiennictwa krytycznego, oraz kształtowania się i rozwoju fachowej ochrony dzieł sztuki.	
K_W08	zna i rozumie zaawansowane metody analizy oraz interpretacji dzieł sztuki, wartościowania, klasyfikowania i syntetyzowania różnych zjawisk artystycznych i kulturowych – także przy uwzględnieniu pozaeuropejskiego kontekstu artystycznego i estetycznego. Ma rozszerzoną wiedzę o komunikacji i kulturze europejskiej w relacji do różnych kultur i cywilizacji oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej komunikacji przekazywanych przez rozmaite źródła informacji.	

K_W09	w stopniu zaawansowanym opanował fachową terminologię z zakresu historii sztuki, krytyki artystycznej, sztuk użytkowych i designu, technik artystycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych.
K_W10	ma rozwiniętą wiedzę na temat działalności i aktualnej oferty współcześnie działających instytucji nauki, kultury i sztuki w Polsce, Europie i na świecie, zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących kulturę audio-wizualną oraz wiedzę z zakresu dziejów sztuki.
K_W11	posiada ugruntowaną wiedzę na temat prawa autorskiego i etyki zawodowej, a także norm prawnych regulujących handel dziełami sztuki oraz ochrony zabytków kultury materialnej.
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	samodzielnie zdobywa i utrwała wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu zróżnicowanych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji. Posiada zaawansowaną umiejętność krytycznego opracowania oraz syntetyzowania różnego typu informacji z zakresu historii sztuki i nauk jej pokrewnych oraz kultury wizualnej (dokumenty archiwalne, relacje pisemne i ustne, teksty teoretyczne i krytyczne, dokumentacja projektowa, technologiczna i wizualna).
K_U02	opanował w stopniu zaawansowanym i potrafi zastosować w praktyce warsztat badań w obszarze nauk o sztuce (historia sztuki, krytyka artystyczna) dobierając twórczo teorie, metody, zasób pojęciowy i narzędzia właściwe dla wybranego problemu.
K_U03	potrafi przeprowadzić ukierunkowaną kwerendę merytoryczną, sformułować krytyczny stan badań i opracować pełny kwestionariusz badawczy do problemów z zakresu nauk o sztuce, który twórczo rozwiązuje i prezentuje z wykorzystaniem różnych form i mediów. W korzystaniu z narzędzi AI stosuje zasadę odpowiedzialności i przejrzystości. Weryfikuje wygenerowane treści i uwzględnia przy tym prawa własności intelektualnej (określenie pierwotnego źródła informacji). Wyraźnie zaznacza elementy generowane przez narzędzia sztucznej inteligencji.
K_U04	w badaniach z zakresu nauk o sztuce potrafi integrować wiedzę z różnych obszarów, tak w zakresie nauk humanistycznych, jak i przyrodniczych, ścisłych oraz technicznych. Potrafi w praktyce wykorzystać ją w pracy badawczej historyka i krytyka sztuki w sytuacjach profesjonalnych o różnym stopniu złożoności.
K_U05	posiada ugruntowaną umiejętność analizy, interpretacji i klasyfikacji dzieła sztuki pod względem semantycznym, morfologicznym, typologicznym, chronologicznym, geograficznym, technologicznym oraz atrybucji z wykorzystaniem fachowego słownictwa i terminologii. Potrafi w tym celu zastosować różnorodne narzędzia analityczne wypracowane w historii badań nad obiektami kultury wizualnej.
K_U06	potrafi w stopniu zaawansowanym gromadzić i opracowywać dokumentację wizualną w celu wykorzystania jej jako materiału wyjściowego, poglądowego oraz porównawczego w badaniach nad sztuką.
K_U07	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania profesjonalnych wystąpień dotyczących obszarów badawczych właściwych dla historii sztuki, krytyki artystycznej i nauk im pokrewnych pod względem technicznym, sprawnie wykorzystując w tym celu różnorodne kanały i sposoby komunikacyjne.
K_U08	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania swego stanowiska, potrafi formułować wnioski, polemizować z poglądami innych badaczy/krytyków sztuki oraz podsumowywać dotychczasowe ustalenia. W procesach tych swobodnie korzysta z odpowiednio dobranej strategii retorycznej, metodologii badań, oraz ustaleń własnych i innych badaczy przy wyraźnym wskazaniu źródeł informacji. Jest przygotowany do prowadzenia debaty w zakresie problemów nauk o sztuce.
K_U09	posiada umiejętność poprawnego pod względem literackim pisania i komunikowania się w zakresie nauk o sztuce z różnymi kręgami odbiorców (w tym środowiskiem specjalistów) formułowania myśli w tradycyjnych i nowych mediach oraz podczas publicznych wystąpień w języku ojczystym i obcym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla historii sztuki i nauk pokrewnych.

K_U10	ma pogłębioną umiejętność samodzielnego przygotowania różnych prac naukowych oraz dokumentacyjnych. Posiada rozwinięte umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i bibliografią oraz przygotowania do publikacji tekstów, zgodnie z kanonami krytyki przyjętymi w naukach o sztuce.
K_U11	opanował warsztat redaktora, pozwalający na merytoryczne, techniczne i językowe przygotowanie tekstów do specjalistycznych publikacji, prowadzenie działów artystycznych czasopism, programów o sztuce w mediach tradycyjnych i cyfrowych.
K_U12	posiada umiejętność pisanie tekstów fachowych w wybranym obcym języku nowożytnym opanowanym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Komunikuje się w tym języku swobodnie, wykorzystując profesjonalną terminologię z zakresu historii sztuki i nauk jej pokrewnych.
K_U13	tłumaczy teksty źródłowe napisane w wybranym obcym języku nowożytnym opanowanym na poziomie B2+ oraz potrafi je objaśniać, a także tłumaczy teksty krytyczne z wybranego języka nowożytnego.
K_U14	rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnohumanistycznym i stałego rozwoju intelektualnego.
K_U15	Potrafi podjąć i przeprowadzać działania badawcze, interpretacyjne i organizacyjne pracując w grupie, przyjmując zarówno funkcję lidera (inicjatora pracy zespołowej w ramach dyscypliny/ interdyscyplinarnie), jak i szeregowego członka grupy.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyka sztuki/krytyka sztuki i popularyzacją wiedzy o sztuce.
K_K02	uznaje i szanuje różnice rzetelnie ukazanych punktów widzenia, warunkowane światem wartości i postawami ludzi w różnych okresach i kontekstach historyczno-kulturowych, wykazując jednocześnie niezależność i samodzielność własnej myśli.
K_K03	rozumie potrzebę ochrony dzieł sztuki i innych dóbr kultury materialnej. Angażując się w działania w tym zakresie podejmuje współpracę z powołanymi w tym celu instytucjami, np. muzeami, galeriami sztuki i urzędami konserwatorskimi. Uczestniczy w promocji dziedzictwa kulturowego lokalnego regionu, [Polski (powstałego w kraju i na emigracji) oraz Europy. Rozumie i docenia ich znaczenie w zachowaniu ciągłości tradycji kulturowej oraz kształtowaniu samoświadomości społeczeństw.
K_K04	ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności. Podejmuje autonomiczne działania, zmierzające do kierowania swym stałym rozwojem naukowym i karierą zawodową, ukierunkowując także innych w tym zakresie. Rozumie konieczność doskonalenia tych działań a także potrzebę rozwijania kontaktów społecznych.
K_K05	wykazuje odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu wiedzy o dziełach sztuki i ich kontekście zgodnie z aktualnym stanem badań. Potrafi sprzeciwić się instrumentalizacji tych obiektów przez grupy narodowe, społeczne, religijne i polityczne. Identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, ponieważ posiada świadomość problemów etycznych związanych z uczestnictwem w życiu społecznym, ochroną własności intelektualnej i prawem autorskim.
K_K06	ma świadomość znaczenia popularyzacji wiedzy o sztuce i kulturze oraz edukacji artystycznej w procesie formowania świadomości społeczeństw zarówno na poziomie lokalnym, jak i ponadlokalnym. Aktywnie i umiejętnie propaguje je w tych środowiskach, jest też gotowy do podejmowania wyzwań zgodnych z etosem zawodowym działając na rzecz zachowania światowego (w tym pozaeuropejskiego, mniejszości narodowych i religijnych) dziedzictwa kulturowego, obejmującego zarówno jego materialne, jak i niematerialne wartości.
K_K07	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania a w podejściu do dóbr kultury kieruje się fachową wiedzą, samokrytycyzmem, opinią ekspercką i własną zdolnością oceny działań innych. Jest w stanie inicjować wydarzenia kulturalne i naukowe, interpretować nowatorskie formy wyrazu artystycznego i nowe zjawiska w sztuce. Wyróżnia się opiniotwórczą pozycją poprzez działalność krytyczno-artystyczną, publicystyczną, edukacyjną i organizacyjną.

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Część B) programu studiów

Wydział prowadzący studia:			Wydział Sztuk Pięknych	
Kierunek na którym są prowadzone studia:			historia sztuki	
Poziom studiów:			studia drugiego stopnia	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:			poziom 7	
Profil studiów:			ogólnoakademicki	
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:			Dyscyplina: nauki o sztuce (100%) Dyscyplina wiodąca: nauki o sztuce	
Forma studiów:			studia stacjonarne	
Liczba semestrów:			4	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:			120	
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:			Godziny kierunkowe: 330 + godziny na specjalności (do wyboru) – historia sztuki i kultury: 510 – krytyka artystyczna: 510 razem: 840	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:			magister	
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:			Program kształcenia na kierunku historia sztuki ma silny związek z misją i „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na lata 2021–2026”, a szczególnie z celami operacyjnymi: 2.1.1 – „Umocnienie pozycji UMK wśród polskich uczelni –utrzymanie miejsca w pierwszej piątce uniwersytetów polskich i zdobycie miejsca w pierwszej dziesiątce” 2.1.3 – „Zwiększenie liczby studentów z zagranicy i tym samym odpowiednie zwiększenie liczby kursów/kierunków prowadzonych w językach obcych” 2.1.4 – „Tworzenie oryginalnej oferty edukacyjnej, zgodnej z ideą Procesu bolońskiego” 2.2.2 – „Pełniejsze uwzględnianie w ofercie edukacyjnej potrzeb rynku pracy, oczekiwań środowiska gospodarczego, instytucji samorządowych i organizacji tworzących infrastrukturę społeczną regionu” 2.3.1 – „Rozszerzanie centralnie tworzonej oferty zajęć fakultatywnych” 2.3.2 – „Rozpowszechnianie idei wolontariatu i innych form aktywności społecznej”.	
Przedmioty/grupy zajęć wraz z zakładanymi efektami uczenia się				
Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
5				
MODUŁ WSPÓLNY				
Przedmioty kierunkowe	Współczesne zagadnienia estetyki	Wiedza K_W05 Definiuje i objaśnia pozycję oraz znaczenie nauk o	Wykład - metoda podająca	Egzamin

Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS

Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się:

	Dyscyplina naukowa lub artystyczna				Punkty ECTS	
					liczba	%
1.	Nauki o sztuce				120	100%
Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba ECTS w dyscyplinie:	Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów
			nauki o sztuce			
MODUŁ WSPÓLNY [56 P. ECTS]						
Przedmioty kierunkowe	Współczesne zagadnienia estetyki i prądy estetyczne	3	3	0	1,5	3
	Współczesne metody badań w historii sztuki	8	8	0	4	8
	Współczesna kultura i komunikacja wizualna	4	4	0	2	4
	Wiedza o filmie i animacji	3	3	0	1,5	3
	Teoria i estetyka fotografii	3	6 3	0	1,5	3
Lektorat z języka obcego	Język obcy specjalistyczny II (do wyboru)	3	0	3	2	0

Wykłady ogólnouniwersyteckie do wyboru	Wykład ogólnouniwersytecki lub monograficzny lub kursowy na innym kierunku studiów **	3	0	3	1,5	0
Praca magisterska i egzamin dyplomowy***	Seminarium magisterskie	29	29	29	17	29
SPECJALNOŚĆ DO WYBORU [64 P. ECTS] HISTORIA SZTUKI I KULTURY						
Historia i teoria sztuki (obowiązkowe)	Dzieje myśli o sztuce (wykład)	8	8	8	3	8
	Dzieje myśli o sztuce (ćwiczenia)	4	4	4	2	4
	Kulturowe funkcje sztuki	8	8	8	3	8
	Sztuka najnowsza	4	4	4	1,5	4
	Seminarium –warsztat pisarki historyka sztuki	5	5	5	2	5
Przedmioty uzupełniające obowiązkowe	Instytucje kultury w praktyce	4	4	4	2	4
	Antropologia kulturowa	3	0	3	1,5	0
Przedmioty kierunkowe do wyboru****	Zajęcia fakultatywne – Nauki o obrazie	6	6	6	3	6
	Zajęcia fakultatywne – Sztuki użytkowe (architektura, rzemiosło, design)	6	6	6	3	6
	Zajęcia fakultatywne - Praktyka i warsztat artysty	6	6	6	3	6
Przedmioty uzupełniające do wyboru	Wykład monograficzny z oferty IHSiDK *****	6	6	6	3	6
Praktyki*	Praktyka muzealna lub konserwatorska	4	4	0	2	4
II SPECJALNOŚĆ DO WYBORU [64 P. ECTS DO WYBORU] KRYTYKA ARTYSTYCZNA						
Krytyka artystyczna	Współczesne zagadnienia krytyki artystycznej	3	3	3	1,5	3
	Analiza tekstów anglojęzycznych z zakresu krytyki artystycznej	3	3	3	1,5	3

	Współczesne instytucje sztuki	3	3	3	1,5	3
	Nowe media	4	4	4	2	4
Warsztat krytyki artystycznej	Sztuka pisanie	3	0	3	1,5	0
	Dokumentacja sztuki współczesnej w warsztacie krytyka	4	4	4	2	4
	Warsztaty krytyki artystycznej – architektura i design	3	3	3	1,5	3
	Warsztaty krytyki artystycznej – sztuki wizualne	3	3	3	1,5	3
	Krytyk jako dziennikarz	4	4	4	2	4
	Nowe edytorstwo	3	0	3	1,5	0
	Analiza i krytyka strategii wystawienniczych	4	4	4	2	4
Sztuka nowoczesna i współczesna	Sztuka Azji XIX-XXI w.	4	4	4	1,5	4
	Sztuka Ameryki Północnej XIX-XXI w.	4	4	4	1,5	4
	Sztuka Afryki Subsaharyjskiej XX-XXI w.	4	4	4	1,5	4
	Sztuka Ameryki Łacińskiej XX-XXI w.	4	4	4	1,5	4
	Sztuka Europy Wschodniej i Środkowej XX-XXI w.	4	4	4	1,5	4
	Materiał we współczesnej praktyce artystycznej	4	4	4	1,5	4
Praktyki*	Staż	3	3	3	1,5	3

RAZEM:	120 ECTS 56+64 (na spec.) 100%	I specjalność 50+61=111/120 92,5% II specjalność 50+58=108/120 90%	Moduł ogólny: 35/120 = 29% + wybór specjalizacji 64/120 = 53%	I specjalność 60 (31+29)/120 50% II specjalność 60 (31+29)/120 50%	I specjalność 111(50+ 61)/120 92,5% II specjalność 108(50+58)/120 90%
---------------	---	---	--	---	--

- * Na kierunku historia sztuki, 2 stopniu studiów, praktyki są przedmiotem obowiązkowym. Sposób ich realizacji jest uwarunkowany specyfiką poszczególnych specjalności i różnicami profilowania zawodowego.
- ** Student zobowiązany jest do zrealizowania w czasie studiów jednego wykładu z oferty dydaktycznej jednostek na UMK (poza katedrami prowadzącymi kierunek). Przedmiot rozliczany będzie po szóstym semestrze
- *** Praca dyplomowa jest obligatoryjna. SeminaRIA magisterskie prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych, zgodnie z wybraną przez studenta specjalizacją.
- **** Zajęcia fakultatywne - student zobowiązany jest zaliczyć w trakcie trwania studiów 6 fakultetów (180), po dwa z każdego bloku (60 godz.) zgodnie z harmonogramem godzinowym przypisanym do poszczególnych semestrów. Lista zajęć do wyboru ogłaszana będzie wraz z początkiem każdego roku akademickiego.
- ***** Student zobowiązany jest do zrealizowania 60 godzin wykładu monograficznego z oferty Instytutu Historii Sztuki i Dziedzictwa Kulturowego zgodnie z harmonogramem godzinowym przypisanym do poszczególnych semestrów.

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Treści programowe
MODUŁ WSPÓLNY		
Przedmioty kierunkowe	Współczesne zagadnienia estetyki i prądy estetyczne	Głównym celem przedmiotu 'Współczesne zagadnienia estetyki i prądy estetyczne' jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu współczesnej problematyki estetycznej, a także filozofii sztuki i niektórymi aspektami kulturoznawczymi. Obejmuje on cykl konwersacji na podstawie różnych fragmentów tekstów w połączeniu z materiału ilustracyjnym i tekstami literackimi/kulturowymi.
	Współczesne metody badań w historii sztuki	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z kluczowymi zagadnieniami metodologii historii sztuki a także ukazanie tradycji intelektualnej historii sztuki jako dyscypliny naukowej poprzez prezentację rozwoju jej metod badawczych, różnorodnych tradycji teoretycznych oraz metod interpretacji. Istotnym elementem zajęć jest ukazanie warsztatu historyka sztuki w kontekście dziedzin humanistyki i nauk o człowieku. . Przegląd metod ma także za zadanie pomóc studentom w wyborze metody/metod przydatnych w realizacji pracy magisterskiej. Pierwsza część zajęć obejmuje prezentację wybranych nurtów i istotnych dyskursów metodologicznych w badaniach nad sztuką i kulturą wizualną. Zwornikowym elementem jest redefiniowanie kierunków i sposobów badań przez środowiska brytyjskie i amerykańskie.

		Omawiane będą zarówno interdyscyplinarne podwaliny jak i wpływ tzw. New Art History na kształt dzisiejszych badań nad sztuką. W części drugiej omawiane są zagadnienia związane z metodami badawczymi czołowych ośrodków i poszczególnych badaczy z krajów niemieckojęzycznych i Francji (począwszy od l. 80.XXw.): głównie w zakresie antropologii obrazu, hermeneutyki historii sztuki jak i ich refleksji nad obecnym stanem dyscypliny, w tym jej relacji do nauk o obrazie i mediów obrazowych.
	Współczesna kultura i komunikacja wizualna	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wybranymi najistotniejszymi zjawiskami z obszaru współczesnej kultury wizualnej, a także sproblematyzowanie teoretycznego zaplecza tzw. Visual Culture Studies i zarysowanie procesu stopniowego wyłaniania się tej „dyscypliny” z badań nad kulturą masową i popularną. Odrębnym zagadnieniem jest wskazanie relacji między badaniami nad kulturą wizualną a historią sztuki.
	Wiedza o filmie i animacji	Zajęcia mają na celu zapoznanie z historią filmu i animacji w szerokim kontekście kulturowym, ekonomicznym, politycznym. Program ma formułę problemową, która pozwoli odejść od klasycznej narracji wykorzystującej kanon filmowy i ukazać progresywny charakter filmu jako zjawiska artystycznego i popkulturowego (z uwzględnieniem wszystkich rodzajów filmowych, i podstawowych informacji dotyczących języka i dramaturgii filmowej). Konwersatorium ma też na celu zrozumienie, jak ciekawostka techniczna, która pojawiła się pod koniec XIX wieku stała się jedną z najważniejszych dziedzin twórczych człowieka i dochodową rozrywką, jak zmieniała na przestrzeni dekad i przełomu wieków formy odbioru, dystrybucji/przekazu i profil widza/odbiorcy.
	Teoria i estetyka fotografii	Przedmiot poświęcony jest pogłębionej analizie fotografii jako medium artystycznego, dokumentalnego i kulturowego w perspektywie historycznej i teoretycznej. Zajęcia obejmują zarówno przegląd kluczowych etapów rozwoju fotografii – od jej narodzin w XIX wieku po współczesne praktyki artystyczne – jak i refleksję nad estetyką, funkcją i społecznym kontekstem obrazu fotograficznego. Szczególny nacisk położony zostanie na takie zagadnienia jak: granice medium (postfotografia, obrazy generowane przez sztuczną inteligencję), współczesne praktyki dokumentalne (m.in. szkoła düsseldorfska i Nowi Dokumentaliści), <i>Zapis socjologiczny</i> Zofii Rydet jako projekt totalny, koncept „decydującego momentu” Henri Cartier-Bressona, awangardowe eksperymenty fotograficzne (od konstruktywizmu Aleksandra Rodczenki po surrealistyczne rayogramy Mana Raya), a także problem zawłaszczania i rekontekstualizacji cudzych fotografii we współczesnej sztuce. Program dostosowany jest do obu specjalności: dla studentów HS stanowi pogłębienie warsztatu historyka sztuki w zakresie analizy dzieła fotograficznego, dla studentów KA – punkt wyjścia do krytycznej refleksji nad fotografią w kontekście współczesnej kultury wizualnej i debaty artystycznej.
Lektorat z języka obcego	Język obcy specjalistyczny II	Treści określane przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych.

	(do wyboru)	
Wykłady ogólnouniwersyteckie do wyboru	Wykład/zajęcia ogólnouniwersyteckie lub monograficzny lub kursowy na innym kierunku studiów	Celem wykładu prowadzonego w języku polskim lub obcym jest umożliwienie studentom poszerzenia wiedzy z różnych dziedzin, niekoniecznie związanych z kierunkiem i tematyką odbywanych studiów; ma on za zadanie sprzyjać rozwojowi ogólnej wiedzy studenta.
Praca magisterska i egzamin dyplomowy	Seminarium magisterskie	Przedmiot ten ma na celu przygotowanie studentów do obrony pracy magisterskiej, której tekst jest sukcesywnie redagowany w trakcie trwania dwuletnich zajęć. Student w tym czasie doskonali swój warsztat badawczy: umiejętności związane z pozyskiwaniem literatury, jej analizą i oceną, rozplanowaniem realizowanego zadania (konspekt), opisem, wielostronną analizą i interpretacją jednostkowych dzieł czy zjawisk artystycznych, umiejętnością wykorzystania różnych metod badawczych stosowanych w dyscyplinie. Studenci rozwijają też umiejętności prezentowania przeanalizowanej problematyki, obrony swoich tez czy dyskusowania nad nimi.
SPECJALNOŚĆ DO WYBORU: HISTORIA SZTUKI I KULTURY		
Grupa przedmiotów: Przedmioty kierunkowe obowiązkowe	Dzieje myśli o sztuce (wykład)	Celem wykładu jest przedstawienie refleksji nad sztuką od starożytności (VIII w p.n.e.) po nowoczesność. Pierwsza część prezentuje piśmiennictwo o sztuce oraz teorię praktyki artystycznej od starożytności po schyłek nowożytności (VIII w. p.n.e. - XVIII w. n.e.). Omawiane są najważniejsze prądy estetyczne, fundamentalne dla sztuki pojęcia, stosunek do praktyki artystycznej oraz ważniejsze dyskursy na temat sztuki, jej postrzegania w kontekście religii i polityki oraz statusu artysty. Część druga obejmuje refleksje nad sztuką nowoczesną zawarte w pismach artystów, krytyków i teoretyków sztuki europejskiej od pocz. XIX w. do trzeciej dekady XX w.; elementy filozofii sztuki, dyskusję wokół założeń i programów poszczególnych nurtów artystycznych, analizę manifestów artystycznych; przybliżenie dziedziny krytyki artystycznej jako gatunku literackiego.
	Dzieje myśli o sztuce (ćwiczenia)	Ćwiczenia służą wyrobieniu umiejętności rozumienia specyfiki językowej i stylistyki tekstów teoretycznych, krytycznych i programowych pochodzących z różnych epok – od 18. wieku po współczesność. Zajęcia te mają na celu rozwinięcie zdolności problemowego i krytycznego myślenia oraz wyciągania wniosków z konfrontacji „słowo – obraz”, czyli z porównywania analiz i interpretacji dzieła sztuki bądź nurtu artystycznego dokonanych przez autorów o zróżnicowanych predylekcjach estetycznych i wywodzących się z różnych środowisk geokulturowych, z samym dziełem sztuki.
	Kulturowe funkcje sztuki	Przedmiot jest pomyślany jako poszerzenie kursu podstawowego historii sztuki z położeniem szczególnego nacisku na różnorakie funkcje sztuki w rozmaitych kontekstach i uwarunkowaniach kulturowych. Umożliwia tym samym szerszy wgląd w dzieje sztuki różnych epok. Prezentacja sztuki od strony jej różnorodnych kulturowych funkcji - w ujęciu historycznym

		- ma na celu uświadomienie studentom zakres obszarów oddziaływania sztuki i jej rolę jako ważnego aspektu życia społecznego człowieka w różnych epokach i środowiskach społecznych. Ma na celu również wskazanie i wyjaśnienie tych zmian zachodzących w sztuce, które stymulowane były pełnionymi przez nią funkcjami, zarówno w zakresie środków artystycznych, ikonografii, czy używanych mediów. W trakcie prezentacji poszczególnych zagadnień w ujęciu chronologicznym student będzie mógł uchwycić zarówno dynamikę zmian jak i trwałość pewnych funkcji (jak: kultowa, upamiętniająca, propagandowa, itd.) oraz poznać ich kulturowe uwarunkowania. Ze względu na powiązanie funkcji sztuki z formą, tematem, kompozycją, medium itd. – student ma możliwość dostrzeżenia i zrozumienia tych zależności.
	Sztuka najnowsza	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi tendencjami w sztuce najnowszej (od ostatnich dziesięcioleci XX po czasy obecne). Prezentacja i rozpoznanie „topografii” aktualnych działań artystycznych prowadzone będą w kilku zasadniczych płaszczyznach problemowych, z uwzględnieniem kontekstu historycznego. Budowanie wiedzy i świadomości w tym obszarze następować będzie poprzez odnoszenie aktualnej sztuki do realiów współczesnego świata – problemów społecznych, politycznych, etycznych, bytowych, ale także do poziomu technologicznego i naukowego. Szczegółowej analizie poddany zostanie potencjał wykorzystania w działaniach artystycznych różnego rodzaju zdobyczy technologicznych oraz umiejętność dostosowania strategii kreacyjnych do nowych form komunikacji. Osobno omawiana jest problematyka związków sztuki z kulturą masową i jej językiem.
	Seminarium – warsztat pisarski historyka sztuki	Ideą przewodnią przedmiotu jest uświadomienie studentom, że każda wypowiedź (pisana, ustna) stanowi swoisty komunikat, skierowany do określonego odbiorcy, ma go informować, przekonywać, toteż, by był właściwie odebrany, konieczne jest użycie właściwych argumentów i dobór odpowiednich środków wyrazu. Zasadniczym celem zajęć jest praktyczne kształtowanie umiejętności pisarskich w zakresie zróżnicowanych form tekstowych oraz doskonalenie języka polskiego w jego wersji pisanej (literackiej) i mówionej (kolokwialnej). Studenci realizują zadania pisarskie pozostające w obszarze tematycznym szeroko rozumianej sztuki, ale odchodzące od akademickiego profilu przygotowywanych rozpraw licencjackich czy magisterskich. Zmierzają one w kierunku zawodowych zastosowań – tekstów z zakresu: popularyzacji wiedzy, publicystyki kulturalnej, pogranicza sztuki i biznesu, sztuki w świecie Internetu. Poza szeregiem drobnych prac, studenci przygotowują pracę roczną z obszaru – nieuwzględnianego szerzej w ramach innych zajęć – dziejów historii sztuki, postrzeganej poprzez życie i twórczość naukową zasłużonych badaczy oraz pogłębioną refleksję nad recepcją ich osiągnięć badawczych.
Grupa przedmiotów: Przedmioty uzupełniające obowiązkowe	Instytucje kultury w praktyce	Celem zajęć jest zaznajomienie studenta z ramami organizacyjnymi oraz specyfiką i zakresem działalności różnych instytucji artystycznych i kulturowych (muzea, galerie, centra sztuki i kultury). Uczestnik zajęć poznaje zasady ich funkcjonowania, strukturę, a także zakres podejmowanych działań - od prezentacji sztuki (wystawy), przez działalność edukacyjną i

		popularyzatorską, po budowanie własnych zbiorów (kolekcji) oraz realizację misji ochrony spuścizny kulturowej.
	Antropologia kulturowa	W ramach przedmiotu są przybliżane oraz omówione główne obszary badawcze, kierunki, nurty i subdyscypliny antropologii kulturowej. Podstawowe zagadnienia antropologii kulturowej zostaną przywołane w układzie historyczno-problemowym, z akcentem na elementy łączące antropologię ze sztuką.
Grupa przedmiotów: Przedmioty kierunkowe do wyboru	Zajęcia fakultatywne - nauki o obrazie	Przedmiot odpowiada na nowe wyzwania w historii sztuki, rozszerzającej zainteresowania badawcze na obszar nauk o obrazie, badających obrazy różnego typu pod kątem ich tworzenia, mediów, oddziaływania na człowieka, rolę w różnych czasach i społecznościach. Celem zajęć jest – poprzez wybrane zagadnienia - przybliżenie studentom tej nowej problematyki, jej kwestionariusza badawczego, jej relacji do teorii obrazu, czy jej różnych ujęć (w perspektywie antropologicznej, semiotycznej czy fenomenologicznej). Ze względu na to, że dyskurs o obrazie, jego wytwarzaniu i funkcjonowaniu jest obecny w wielu innych obszarach wiedzy, studenci zyskują perspektywę badawczą daleko wykraczającą poza tradycyjną historię sztuki.
	Zajęcia fakultatywne sztuki użytkowe (architektura, rzemiosło artystyczne, design)	- Celem konwersatorium jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi gatunków artystycznych takich, jak: architektura, rzeźba i sztuki użytkowe ze szczególnym uwzględnieniem ich specyfiki, rodzajów/typów, jak i ich zmian na przestrzeni dziejów.
	Zajęcia fakultatywne - praktyka i warsztat artysty	Celem konwersatorium jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi szeroko pojętej praktyki i aspektów warsztatowych w działalności artystycznej od zarania dziejów do współczesności. Student będzie zapoznawał się z wybranymi problemami technik i sposobów tworzenia, wykorzystywanymi materiałami i technologiami oraz ich wpływem na jakość i specyfikę artystycznego przekazu. W osobnych blokach problemowych pojawi się omówienie znaczenia rewolucyjnych zmian w filozofii i praktyce tworzenia w poszczególnych okresach historycznych i we współczesnej sztuce.
Grupa przedmiotów: Przedmioty uzupełniające do wyboru	Wykład monograficzny z oferty IHSiDK	W ramach wykładu monograficznego z historii sztuki/ nauk o sztuce prowadzący wykład prezentuje wybrany przez siebie problem badawczy pozostający w bezpośrednim kręgu zainteresowań wykładowcy. Wybrany problem jest przedstawiany studentom analitycznie, z omówieniem literatury przedmiotu, stosowanych metod badawczych i szczegółową prezentacją tez i argumentacji. Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy – na przykładzie wybranej problematyki - z naukowym warsztatem, tokiem postępowania badawczego w pracy nad określonym zagadnieniem, jak i z konkretnymi tezami czy argumentami w odniesieniu do prezentowanego tematu.
Praktyki	Praktyka muzealna lub konserwatorska	Podstawowym celem praktyki (100 godzin) jest zapoznanie studenta z różnymi aspektami funkcjonowania placówki muzealnej (dużej galerii, urzędu konserwatorskiego etc.). Winien on poznać zakres działania danej instytucji, wszystkie jej działy, a także uczestniczyć w wykonaniu określonych prac na rzecz danego muzeum (galerii czy urzędu). Zajęcia te mają

		sprzyjać praktycznemu zastosowaniu wiedzy zdobytej w trakcie studiów z historii sztuki, bliższemu też poznaniu charakteru pracy zawodowej w muzeum.
SPECJALNOŚĆ DO WYBORU: KRYTYKA ARTYSTYCZNA		
Krytyka artystyczna	Współczesne zagadnienia krytyki artystycznej	Przedmiot dotyczy szczegółowych zagadnień współczesnej polskiej i angielskojęzycznej krytyki artystycznej – jej historii i tendencji, a także służy kształtowaniu warsztatu krytyka sztuki dyscyplin malarstwa, rzeźby, grafiki, fotografii i nowych mediów artystycznych.
	Analiza tekstów anglojęzycznych z zakresu krytyki artystycznej	Przedmiot dotyczy szczegółowych zagadnień współczesnej anglojęzycznej krytyki artystycznej (głównie amerykańskiej) – jej metodologii, warsztatu literackiego i podejmowanej problematyki.
	Współczesne instytucje sztuki	Konwersatorium poświęcone jest najnowszej historii oraz działalności instytucji artystycznych. Uczestnik zajęć ma okazję uzupełnić wiedzę dotyczącą obszaru działalności instytucji artystycznych, poznaje zasady ich funkcjonowania, strukturę i problematykę badawczą związaną z krytyką artystyczną oraz sztuką nowoczesną i współczesną. Problematyka zajęć obejmuje m.in: najnowszą historię muzeów i galerii sztuki oraz innych instytucji artystycznych, oficjalne i niezależne formy prezentacji sztuki nowoczesnej i współczesnej, kolekcje i wystawy on-line.
	Nowe media	Zajęcia "Nowe media" mają na celu omówienie najważniejszych zjawisk w sztuce XX i XXI wieku w kontekście zmian technologicznych, cywilizacyjnych i społecznych. Wybrane zjawiska sztuki uwzględniają przede wszystkim eksperymenty artystyczne, realizacje z pogranicza dziedzin, rozwój kierunków artystycznych. Zajęcia mają na celu nie tylko pogłębienie wiedzy z zakresu sztuki XX i XXI wieku o tematy związane z szeroko rozumianymi mediami analogowymi i cyfrowymi, ale również przygotowanie studenta do odbioru i rozumienia współczesnych dzieł sztuki.
Warsztat krytyki artystycznej	Sztuka pisania	Sztuka pisania ma charakter zajęć warsztatowych, w ramach których studenci poznają strategie współczesnej krytyki artystycznej z uwzględnieniem różnych środowisk medialnych, od tradycyjnych (książka, czasopismo) po nowoczesne (strona internetowa, media społecznościowe). Ważnym elementem zajęć będzie kształcenie umiejętności efektywnego wykorzystania wiedzy z zakresu historii i teorii sztuki w różnych formach związanych z krytyką artystyczną, np.: opis, sprawozdanie, szkic, (mini)recenzja, reportaż. Celem zajęć jest kształcenie umiejętności posługiwania się współczesną retoryką oraz pogłębioną wiedzą o sztuce do tworzenia optymalnych – stylistycznie i językowo poprawnych, perswazyjnie udanych – tekstów.
	Dokumentacja sztuki współczesnej w warsztacie krytyka	Konwersatorium poświęcone jest problematyce dokumentacji sztuki w zakresie teorii i praktyki. W ramach zajęć poruszana jest problematyka i metody dokumentowania działalności artystów, krytyków sztuki oraz instytucji zajmujących się sztuką nowoczesną i współczesną. Na

		zajęciach studenci zapoznają się z różnorodnymi zasadami dokumentacji, wykorzystującymi metody tradycyjne oraz nowoczesne technologie. Ponadto, w trakcie zajęć studenci w sposób praktyczny uczą się zasad samodzielnego sporządzania prac o charakterze dokumentacyjnym, obejmujących m.in. dorobek artystów i krytyków sztuki, bieżących wydarzeń artystycznych, a także dotyczących działalności instytucji artystycznych.
	Warsztaty krytyki artystycznej – architektura i design	Poszerzona wiedza z zakresu historii architektury, budownictwa, designu w szerokim kontekście kulturalno-społeczno-politycznym. Celem zajęć jest zbudowanie warsztatu krytyka sztuki poprzez kontakt z dziełem architektury współczesnej i jego twórcą oraz w oparciu o pogłębioną wiedzę z zakresu historii architektury i wnętrza.
	Warsztaty krytyki artystycznej – sztuki wizualne	Celem zajęć jest zbudowanie warsztatu oraz nabycie praktycznych umiejętności w zakresie krytyki sztuki operującego w obszarze szeroko pojętych sztuk wizualnych. Na podstawie wybranego wydarzenia aktualnego (wystawa, spotkanie artystą, konferencja) student konstruuje tekst w formie recenzji (krytycznej /naukowej) informacji prasowej lub tekstu do katalogu/czasopisma branżowego. Zajęcia służą także doskonaleniu tekstów pod względem językowo-stylistycznym, pod kątem specjalistycznej terminologii; ćwiczeniu strategii komentowania zjawisk, tendencji czy postaw artystycznych w obszarze różnych dyscyplin sztuk wizualnych.
	Krytyk jako dziennikarz	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z podstawowymi metodami i technikami wykorzystywanymi przez dziennikarzy (zajmujących się tematyką kulturalną, nie tylko z zakresu sztuk plastycznych ale szerzej: teatru, festiwali oraz filmu) w zakresie gromadzenia, przetwarzania, obróbki i emisji informacji prasowych oraz na potrzeby innych środków masowego przekazu. W trakcie zajęć studenci poznają sposoby redagowania tekstów prasowych, tekstów do publikacji online, na potrzeby emisji wiadomości na antenie radia itp. Poznają zasady promocji oraz udzielania wywiadów.
	Nowe edytorstwo	Przedmiot jest poświęcony problematyce dotyczącej współczesnych zasad merytorycznej i językowej redakcji tekstów oraz technicznego opracowania książki/czasopisma do publikacji a także e-publicacji. Cel zajęć stanowi zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami związanymi z opracowaniem redakcyjnym (adiustacja tekstu), opracowaniem techniczno-graficznym książki (przygotowanie komputeropisu wydawniczego do składu), podstawami typografii ale także zapoznanie studentów z nowymi technologiami w edytorstwie (typografia publikacji elektronicznych, elektroniczne formy promocji publikacji).
	Analiza i krytyka strategii wystawienniczych	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z podstawowymi regułami przygotowywania różnych typów wystaw prezentujących sztukę, design, współczesne rzemiosło, bądź ukierunkowanych na problematykę społeczno-kulturową. Pogłębiona znajomość specyfiki poszczególnych etapów pracy nad ekspozycją (od przygotowania ogólnej koncepcji wystawy po jej realizację) a

		także rozumienie znaczenie przestrzeni ekspozycyjnej jako istotnego elementu wystawy, będzie stanowić istotny element do budowania umiejętności przeprowadzenia analizy i krytyczne oceny kuratorskich projektów oraz różnych przedsięwzięć wystawienniczych.
Sztuka nowoczesna i współczesna	Sztuka Azji XIX-XXI w.	Wykłady mają na celu zaznajomienie studentów ze sztuką nowoczesną i współczesną Azji. Wskazane zostaną podstawy społeczno-kulturowe, szczególny nacisk zostanie położony na kontekst kolonialny i postkolonialny, bardzo istotny dla zachodzących tam zjawisk artystycznych.
	Sztuka Ameryki Północnej XIX-XXI w.	Przedmiot dotyczy historii sztuk plastycznych (malarstwo, grafika, rzeźba, fotografia, nowe media) Ameryki Północnej od XIX do XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem okresu po II wojnie światowej.
	Sztuka Afryki Subsaharyjskiej XX-XXI w.	Wykłady obejmować będą podstawowe zagadnienia dotyczące sztuki etnicznej Afryki Subsaharyjskiej; recepcji obiektów afrykańskich w kulturze Zachodu oraz tematykę współczesnej sztuki „popularnej”.
	Sztuka Ameryki Łacińskiej XX-XXI w.	Założeniem realizacji przedmiotu jest przekazanie wiedzy na temat sztuki rozwijającej się w Ameryce Łacińskiej od początków XX w. po współczesność. Ponadto: przygotowanie studentów do samodzielnej pracy na poziomie studiów magisterskich, opartej na właściwej interpretacji dzieła sztuki, a także znajomości zagadnień, stylów panujących w sztuce Ameryki Łacińskiej ostatniego stulecia; zwrócenie uwagi na charakterystyczne cechy sztuki i architektury Ameryki Łacińskiej XX i XXI w. ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów kulturowych, lokalnej tradycji i estetyki; analiza obiektów i okoliczności ich powstania z nawiązaniem do historii regionu.
	Sztuka Europy Wschodniej i Środkowej XX-XXI w.	Przygotowanie studenta do prowadzenia samodzielnych badań nad sztuką nowoczesną i współczesną Europy Środkowej i Wschodniej w oparciu o współczesny warsztat naukowy, metodologię i terminologię nauk humanistycznych.
	Materiał we współczesnej praktyce artystycznej	Wykład zostanie poświęcony głębszej analizie użytego materiału w relacji do zbudowanej estetyki, siły ekspresji i wzmocnionej siły przekazu dzieła. Poruszone zostaną również zagadnienia efemeryczności związanej z użyciem kruchego, delikatnego, starzejącego się materiału, elementu zmiany związanego z materiałem organicznym (roślinnym, zwierzęcym) oraz wzmocnioną historią osobistą i indywidualnością dzieła poprzez włączenie niepowtarzalnych, związanych z biografią lub bez bezpośrednio z artystą materiałów (krew, łzy, włosy, ale i ubiór, lekarstwa, wyposażenie pracowni itd.). Zaakcentowane zostaną także problemy związane ze sztuką kinetyczną, operującą ruchem, ale i dźwiękiem. Zmiany w estetyce powiązane z materiałem ukazane zostaną historycznie, ze wskazaniem wagi kolejnych etapów m. in. używania tworzyw sztucznych, nowych syntetycznych farb przemysłowych, a następnie artystycznych w postaci m. in. akryli na praktykę artystyczną oraz estetykę i wymowę dzieł, co zwłaszcza w kontekście sztuki XX i XXI wieku ma podstawowe znaczenie dla

		pełnego zrozumienia tworzonej wtedy sztuki.
Praktyki	Staż	W ramach odbywanej praktyki studiujący zapoznają się ze specyfiką pracy zawodowej i przygotowują do samodzielnego wejścia na rynek pracy z nabytą wiedzą i umiejętnościami praktycznymi.

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2026/2027